

Sebastian Tynkkynen ps ym.

Lakialoite laiksi yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi yksityishenkilön velkajärjestelyyn pääsyyn asetettuja kriteerejä niin, että työttömyyden keston vaatimusta laskettaisiin 18 kuukaudesta puolella vuodella 12 kuukauteen. Lakialoitteen tavoitteena on ennaltaehkäistä velkaongelmien syvenemistä. Etenkin nuorten kohdalla 18 kuukauden työttömyysvaatimus on vaarallisen korkea ja osaltaan aiheuttaa velkaongelmien kanssa painivien nuorten syrjäytymistä yhteiskunnasta.

PERUSTELUT

Velkajärjestelyyn pääseminen on monien velallisten kohdalla paras ratkaisu velan maksamisen ja velallisen oman tulevaisuuden kannalta. Etenkin velkaongelmiin joutuneiden nuorten kohdalla ratkaisu velkajärjestelyyn pääsystä on tulevaisuuden kannalta tärkeä kysymys. Yhteiskunnan tulisi kaikin keinoin panostaa siihen, että nuorten syrjäytymiseen vaikuttaviin tekijöihin puututaan.

Nuorten pääsyssä velkajärjestelyyn esteeksi muodostuu usein väliaikainen maksukyvyttömyys. Tällä hetkellä velkajärjestelyyn pääsyn yhtenä vaatimuksena on, että työttömyyden ei katsota olevan tilapäistä. Tilapäisen työttömyyden ylärajana pidetään nykyisen lainsäädännön puitteissa 18 kuukautta. Varsinkin nuorten kohdalla 18 kuukauden odotuttaminen velkajärjestelyyn pääsemiseksi voi tarkoittaa, että kriteerin täyttyessä on nuoren kohdalla jo liian myöhäistä. Velkaongelmien kanssa kamppaileva nuori, joka on ollut jo 18 kuukautta työttömänä, on erityisen suuressa vaarassa syrjäytyä. Alentamalla työttömyysvaatimusta puolella vuodella voitaisiin puuttua yhteiskunnan ja nuorten itsensä kannalta kohtalokkaaseen kehitykseen.

Velkajärjestelyyn pääsyä tarkastellaan useiden erilaisten tekijöiden näkökulmasta. Esimerkiksi velallisen oma piittaamattomuus on usein esteenä velkajärjestelyyn pääsulle. Sen vuoksi pelkääntään työttömyysvaatimuksen laskeminen ei johtaisi siihen, että velkajärjestelyä voitaisiin käyttää ratkaisuna vakavien laiminlyöntien korjaamiseen. Työttömyysvaatimuksen lasku sen sijaan auttaisi erityisesti heitä, jotka ovat itse halukkaita korjaamaan tilanteensa ja joiden kohdalla velkaantumisen syyt ovat sellaisia, joihin velallinen itse ei ole välttämättä kyennyt vaikuttamaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Lakialoite LA 89/2020 vp

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 9 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 9 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1123/2014, seuraavasti:

9 a §

Velkajärjestelyn estyminen väliaikaisesta syystä

Jos velallisella ei väliaikaisena pidettävästä syystä ole maksuvaraa tai velallinen ei sellaisen syyn vuoksi kykene maksuvarallaan maksamaan tavallisia velkojaan vähäisenä pidettävää määrää enempää, velkajärjestelyä ei voida myöntää. Syyn väliaikaisuutta ja maksuvaran määrää arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti velallisen ansaintamahdollisuudet. Syytä ei voida pitää väliaikaisena, jos maksuvaran puuttuminen tai vähäisyys johtuu työttömyydestä, joka on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin kestänyt yli 12 kuukautta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 24.11.2020

Sebastian Tynkkynen ps
Ritva Elomaa ps
Ano Turtiainen at
Veikko Vallin ps